08/04/2019

π. Βασίλειος Βασιλείου: “Ο άνθρωπος, τώρα, αγαπητοί μου, μπορεί να έχει πρότυπο”

/ Ενορίες

Του Πρωτοπρεσβυτέρου Βασιλείου Λ. Βασιλείου – Εφημερίου Αγίου Νικολάου Σιατίστης – Απρίλιος 2019

Ἀγαπητοί μου Ἐνορίτες.

Πολλές φορές κατά τίς Παρασκευές τοῦ μηνός Ἀπριλίου ψάλλονται οἱ χαιρετισμοί τῆς Θεοτόκου. Ὁ τελευταῖος οἶκος πού ἀρχίζει μέ τό γράμμα «Ω» ἀναφέρεται στήν ἁγνή καί καθαρή κόρη τῆς Ναζαρέτ, ἡ ὁποία ἀξιώθηκε νά ἀναδειχθεῖ Θεοτόκος! Νά γεννήσει τόν Θεό! Ὁ ὑμνογράφος ποιητικότατα γράφει: «Ὦ πανύμνητε μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τόν πάντων ἁγίων ἁγιώτατον Λόγον. Δεξαμένη τήν νῦν προσφοράν ἀπό πάσης ρῦσαι συμφορᾶς ἅπαντας καί τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως, τούς σοί βοῶντας, ἀλληλούια». Ὦ μητέρα τοῦ Θεοῦ, πού ἀξίζεις ἄπειρους ὕμνους, Σύ πού

γέννησες τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ, πού ὑπερέχει σέ ἁγιότητα ὅλους τούς ἁγίους. Ἀφοῦ δέχθηκες τούς ὕμνους πού σοῦ προσφέραμε, γλύτωσε ἀπό κάθε συμφορά ὅλους καί λύτρωσε ἀπό τήν μελλοντική τιμωρία αὐτούς πού σοῦ ψάλλουν, λέγοντας, αἰνεῖτε τόν Θεό.

Πραγματικά, ἡ Θεοτόκος ἀξίζει κάθε ὕμνο, κάθε δοξολογία, κάθε μεγαλυνάριο, τιμή καί εὐχαριστία.

Πραγματικά, ὅ, τι ὑπεροχότερο ἔχει εἰπωθεῖ, ὅ, τι ἔχει ἐκφρασθεῖ ὡς λόγος καί ὕμνος μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, εἰπώθηκε γι' αὐτή τήν φτωχή καί ἀγνή κόρη τῆς Ναζαρέτ.

Ποιά ὕπαρξη στή γῆ ὀνομάσθηκε «Παναγία»; Ποιά ὀνομάσθηκε «Παρθένος», «ἄσπιλος», «ἀμόλυντος»; Ποιά ὀνομάσθηκε «ὑψηλοτέρα τῶν οὐρανῶν», «τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ» καί «ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφείμ»; Ποιά ὀνομάσθηκε «Μητέρα Θεοῦ»; Καμμία. Γιατί ἄραγε αὐτή ὀνομάσθηκε ἔτσι; Ἐπειδή κατάφερε νά ἐπιτύχει τόν σκοπό γιά τόν ὁποῖο δημιουργήθηκε ὁ ἄνθρωπος ἀπ' τόν Θεό. Καί ποιός εἶναι αὐτός ὁ σκοπός; Σκοπός τοῦ Θεοῦ ἦταν, ὅταν δημιούργησε τόν ἄνθρωπο, νά γεννηθεῖ κάποτε Αὐτός ἀπ' τόν ἄνθρωπο, καί ἀφοῦ γεννηθεῖ ὡς ἄνθρωπος, νά ὑψώσει τόν ἄνθρωπο σέ θεάνθρωπο!

Αὐτό κατάφερε ἡ Θεοτόκος, «... ἡ πρό αἰώνων προορισθεῖσα Μητέρα», ὅπως καταγράφεται σέ ἕνα τροπάριο τῆς Λιτῆς τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Μή μᾶς σοκάρει, μή μᾶς σκανδαλίζει αὐτό τό «προορισθεῖσα». Ὁ Θεός δέν προορίζει. Ὅμως, ἀκόμη πρό τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος, προγνώρισε τή μορφή τῆς Θεοτόκου, ποιά θά εἶναι καί τήν προόρισε γιά μητέρα Του. Η Παρθένος Μαρία, λοιπόν, γνωρίζει ὅτι σκοπός τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά ἑνωθεῖ μέ τόν Θεό, καί τό πιστεύει αὐτό μέ ὅλη της τήν ψυχή. Γράφει πολύ εὔστοχα ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας: «Αὐτή, ἄναψε μέσα στήν ψυχή της τόσο σφοδρό ἔρωτα γιά τόν Θεό... ὑπῆρξε νυμφικός θάλαμος, χωρίς νά περιμένει νυμφίο. Ἦταν οὐρανός, μολονότι ἀγνοοῦσε ὅτι μέσα ἀπ' αὐτήν ἐπρόκειτο νά ἀνατείλει ὁ Ἥλιος... δέν εἶχε ἀφήσει ἀξεπέραστη καμμιά κορυφή ἁγιότητος... τόσο πολύ τελειοποίησε τήν ψυχή της, ὥστε διαλέχθηκε ἀπό τόν δίκαιο Θεό, μέσα σ' ὁλόκληρη τήν ἀνθρώπινη φύση». «Ἡ Μαρία εἶναι ἡ «σεμνότης», ἡ «χάρις», «ὁ κόσμος» «τῶν ὄντων», καί γι' αὐτό, ὅταν ὁ Θεός ἀτενίζοντας στήν ἀρχή τῶν αἰώνων τά δημιουργήματά Του, εἶπε ὅτι εἶναι «καλά λίαν», οὐσιαστικά ἔβλεπε μπροστά Του, τόν καρπό ὅλης τῆς δημιουργίας, τήν Παρθένο»!

Ἡ Παρθένος, λοιπόν, ξέρει ποιός εἶναι ὁ σκοπός τοῦ ἀνθρώπου, καί γι' αὐτό δέν ἐκπλήσσεται μ' αὐτό πού τῆς λέγει ὁ ἄγγελος, ὅτι ὁ Θεός θά γίνει ἄνθρωπος. Γι' αὐτό εἶναι σίγουρη. Αὐτό πού ρωτάει εἶναι τό, πῶς αὐτή, πού εἶναι παρθένος, θά

μπορέσει νά γεννήσει χωρίς ἄνδρα;

Ἡ προαιώνια βουλή τοῦ Θεοῦ καί ὁ τελικός καί ὕψιστος σκοπός τῶν πάντων εἶναι «ἡ εἰσαγωγή τοῦ πρωτοτόκου εἰς τήν οἰκουμένην». (Ἑβρ. Α΄6) Καί σημειώνει ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητής, «Τοῦτο ἐστί τό μέγα καί ἀπόκρυφον μυστήριον... πρός τοῦτο τό τέλος ἀφορῶν τάς τῶν ὄντων ὁ Θεός παρήγαγεν οὐσίας...». Καί συμπληρώνει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ ἁγιορείτης, «Ἵνα ἑνωθείς μετ' αὐτοῦ, ἑνωθεῖ μεθ' ὅλων τῶν κτισμάτων... καί Κτίστης καί κτίσις γένηται ἕν καθ' ὑπόστασιν, κατά τόν θεόφρονα Μάξιμον». Ὥστε, ἀφοῦ ἑνωθεῖ μετά τοῦ ἀνθρώπου, στή συνέχεια νά ἑνωθεῖ μέ ὅλα τά κτίσματα... καί ἔτσι, ὁ Κτίστης καί ἡ κτίση νά γίνουν ἕνα, σύμφωνα μέ τόν θεόφρονα Μάξιμο.

Βρέθηκαν, ἴσως, μερικοί μεγάλοι ἄθεοι, φιλόσοφοι καί ἄλλοι, πού ὑποστήριξαν μέσα στούς αἰῶνες ὅτι, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά γίνει θεός. Κανείς ὅμως ποτέ, ἐκτός ἀπ' τούς Πατέρες τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως, δέν τόλμησε νά ὑποστηρίξει ὅτι, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά γεννήσει τόν Θεό!

Κι ὅμως, αὐτό τό παράδοξο, ἀποτελεῖ τήν μεγάλη ἀξία καί τήν ὕψιστη εὐγένεια τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ὁ Θεός ἀξίωσε τήν ἀνθρώπινη φύση νά γίνει «θεοτόκος»! Ἡ ἀξία, λοιπόν, τῆς Θεοτόκου βρίσκεται ἀκριβῶς στό ὅτι πραγματοποίησε αὐτόν τόν σκοπό, λέγοντας ἐκεῖνο τό «Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου»!

Καί τό ἀληθινό μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται ἀκριβῶς στό νά πραγματοποιεῖ τόν ὕψιστο προορισμό, πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός, τήν θέωση, νά γίνει κατά χάριν θεός, καί ταυτόχρονα νά ἔχει συνείδηση ὅτι εἶναι ἕνας ἄχρηστος δοῦλος. Τό ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά γίνει θεός, αὐτό ἀποκαλύπτει τό μεγαλεῖο του ἀνθρώπου. Ἐπίσης ὅμως φανερώνει καί τό βάθος τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι ἁπλός οἶκτος ἤ ἐλεημοσύνη ἀλλά φιλανθρωπία, ἀληθινή φιλία πρός τούς ἀνθρώπους. Τό ὁμολόγησε ὁ Ἰησοῦς στούς μαθητές Του κατά τήν διάρκεια τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ὅταν εἶπε, «Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ». (Ἰωάνν. ΙΕ΄ 14)

Ποῦ εἶναι τώρα οἱ οὐμανιστές, οἱ ἀνθρωπιστές, πού θέλουν τόν ἄνθρωπο μόνο ἄνθρωπο, ἔστω καί τέλειο ἄνθρωπο; Πού θέλουν τήν κοινωνία ἀνθρώπινη. Ἡ ὀρθοδοξία, στήν «νεκρή» καθ' ἑαυτή φύση τοῦ ἀνθρώπου, ἀντιπαραθέτει τήν «ἀληθῆ», «θεοτόκο» ἀνθρώπινη φύση. Στό πρότυπο τοῦ οὐμανισμοῦ, πού εἶναι ὁ «ἀν–υπόστατος» ἄνθρωπος, ἀντιπαραθέτει ὡς πρότυπο τόν θεάνθρωπο! Καί στόν χωρίς Θεό οὐμανισμό, ἀντιπαραθέτει τόν «θεανθρωπισμό»!

Ὁ ἄνθρωπος τώρα, ἀγαπητοί μου, μπορεῖ νά ἔχει πρότυπο. Τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό!!! Μπορεῖ νά ἔχει σκοπό. Τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό!!! Τήν θέωση!!!

Καί συνεχίζει ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, «Ἀφοῦ ἡ Παρθένος εἶπε στόν ἄγγελο

τό, «Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου», ἀμέσως ὅλα πραγματοποιήθηκαν. «Καί ὁ Λόγος σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν...», καί πλάθεται ἔτσι μέ λόγο μητρικό ὁ τοῦ Πατρός Λόγος. Καί κτίζεται μέ τή φωνή τοῦ κτίσματος ὁ Δημιουργός... Ὦ φωνή ἱερή! Ὦ λόγια πού κατορθώσατε τέτοιο μεγαλεῖο! Ὦ γλώσσα εὐλογημένη, πού ἀνακάλεσες μέ μιᾶς ἀπό τήν ἐξορία, ὁλόκληρη τήν οἰκουμένη!... Γι' αὐτά σου τά λόγια, ποιά εὐχαριστία θά ἦταν ἄξια νά σοῦ προσφερθεῖ ἀπό μᾶς; Γιατί, τά δικά μας λόγια εἶναι γήινα, ἐνῶ ἐσύ ξεπέρασες τοῦ κόσμου ὅλου τίς κορυφές. Ἄν, λοιπόν, χρειάζεται νά σοῦ προσφερθοῦν τιμητικοί λόγοι, αὐτό νομίζω πώς πρέπει νά εἶναι ἔργο Ἀγγέλων, νοῦ Χερουβικοῦ, πύρινης γλώσσας»!

Κι ἐμεῖς, ἀγαπητοί μου, μή μπορώντας νά προσθέσουμε τίποτ' ἄλλο, γιά νά τιμήσουμε τήν ὑπεραγία Θεοτόκο, ξαναλέμε τήν πρώτη φράση τοῦ τελευταίου οἴκου: «Ὦ πανύμνητε μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τόν πάντων ἁγίων ἁγιώτατον Λόγον», δῶσε σέ μᾶς, ὄχι μόνο νά μιλᾶμε γιά Σένα καί γιά ὅσα φέρνουν τιμή καί δόξα στόν Υἱό πού γέννησες, ἀλλά νά μᾶς ἐνισχύσεις καί νά μᾶς προετοιμάσεις νά γίνουμε οἰκητήρια δικά Του, νά κατοικεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστός μέσα μας γιά πάντα, στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

Μέ κάθε εὐχή καί εὐλογία

νά γίνουμε κατοικητήρια καί «θεοτόκοι»

τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ